

BARDEEN

Jeg gikk en tur på stien...

I sommer gikk jeg tur i Trillemarka i Eggedal hvor jeg har hytte. Denne gangen gikk jeg «Madonna-stien» til toppen av «Bjønneskortanatten». Målet var «Madonna med barnet».

Dette er en statue hogget i lys granitt som er plassert 100 meter utenfor vernegrensa i Trillemarka. Turen er nominert til Norges beste turrute. Det som er spesielt med turen – foruten naturopplevelsene – er at store deler av stien er lagt om og steinsatt av sherpaer fra Nepal i 2016. En fantastisk jobb hvor kun spett og slegge er brukt (se forsidebilde). Jeg synes tankene kommer lett når jeg går tur. Denne gangen spant tankene rundt natur, klimaforandringer og utenlandsk arbeidskraft. Plutselig kjente jeg på angsten for at den flotte naturen jeg beveget meg i var i for rask endring.

Denne sommeren har mangelen på regn – og rekordvarme – ført til at bøndene ikke forventer mer enn maks. 50% av normale kornavlinger – samt så liten gressproduksjon at det knapt rekker til for utover høsten. Jeg erindret fra skoletiden lærer Hoels fortellinger om uårene i Norge i årene før 1814 – etter at den engelske flåten hadde innledet sin blokade i Kattegat/Skagerrak i 1807. Forsyningslinjene av korn fra Danmark ble brutt. Folk sultet til døde i åkrene, langs gater og veier

– og til sengs. Hungersnøden førte til at skoger ble ribbet for bark til barkebrød. Dette er – som kjent – bakteppet for Henrik Ibsens dikt om Terje Vigen.

Sherpaene – som steinsatte Madonna-stien – kan stå som eksempel på at det finnes mennesker andre steder i verden som kan sitt fag – og som sannsynligvis har minst like stor innsikt i konsekvensene av klimaforandringene som vi i Norge og andre i-land har. Deres meninger bør vektlegges i mye større grad.

Det virker som hendelser og skjebner må bli overtydelige før vi engasjerer oss. Jeg skal skjerpe meg i mitt engasjement i tiden som kommer.

Innholdet i dette nummeret av Barden preges av en rekke ideelle innlegg. Har man like muligheter her i liver? Hvordan preges den enkelte av sykdom, sorg og død? Bryr vi oss om hverandre? Alle eksistensielle spørsmål. Denne gangen har flere I.grads brødre bidratt med innlegg – som både er innsiktsfulle og gir rom for ettertanke. Det er viktig at «yngre» brødre bidrar på alle arenaer – også i Barden.

Alle snakker om været, men så langt har de fleste av oss gjort lite med det.

Jeg ønsker alle losjebrodre en fin høst!

INNHold

Side 1 Forsidebilde: «Til fjells». Foto: Ida Upsaker

Side 2 Fra redaktørens skrivebord

Side 3 Riks Stor Edel Erk

Side 4 Seniorveterantegn til ROE Cato Vegre

Side 5 «Den store taxidugnaden» Ideelt

Side 7 Hedersdruidene Tor S. Tjelta og Arne Magnussen

Side 9 «Syvende far i huset»

Side 10 «Kjære brødre der ute» Ideelt

Side 12 «Carl Michael Bellmann» Ideelt

Side 14 «Bryr vi oss om hverandre» Ideelt

Side 16 Våre losjemerker

Side 17 «Sykdom sorg og død» Ideelt

Side 20 «Hvordan skal jeg få godfølelsen» Ideelt

Side 22 «Rettferdighet og like muligheter» Ideelt

Side 29 Vi gratulerer

Side 31 Nyopptatte brødre

Side 31 Dødsfall

Kjære brødre

Velkommen til nytt losjeår. Det vil bli et år med mange begivenheter. Riksmøte i mars 2019 er en samling vi ser fram til. IGLD-møte i Stavanger i september og tildeling av mange senoirveterantegn likeså.

De enkelte losjene og storlosjene har også sine egne store møter i løpet av året. Likevel vil jeg si at det er de vanlige losjemøtene som gir mest og bidrar til vår egen utvikling i største grad. Jeg håper derfor du kan finne mulighet for å delta på din losjes møter i året som kommer.

Den norske Druidorden hadde i mai d.å. 2001 brødre. Det vitner om godt arbeid i losjene. De fleste losjene våre arbeider målbevisst med rekruttering og egen vekst. Jeg er glad for den innsats som legges ned i dette arbeidet. Aldersfordelingen tilsier at vi må holde fokus på å få med nye brødre i flere år framover. Det er i midlertid en aktivitet som gir oss mange gode utfordringer og mulighet for egenutvikling. Dette er en oppgave hvor alle kan bidra med noe. Rammene er lagt, det gjelder å fylle disse med godt druidisk innhold.

De siste årene har ledelsen i de lukkede ordner i Norge (damer og herrer) møtt hverandre en gang i året. Der utveksles erfaringer og det diskuteres hvilke utfordringer losje som foreningsform har. De årene jeg har fått delta på disse møtene har vært givende. Årets møte holdes i Skien med losje Valkyrien som vertskap.

Forberedelsene til Riksmøte i 2019 har allerede startet. Det vil komme saksdokumenter etter hvert. Selv om det er begrenset hvem som kan delta og avgi stemme, vil jeg anbefale at du i din losje engasjerer deg når disse sakene skal forbedres fra losjenes side. Alle bør kjenne til hvilke forslag som skal behandles på Riksmøte. Det er også mulig å fremme forslag til endringer fra den enkelte losje. Fristen for slike forslag er 20. september 2018.

*Riks Stor Edel Erk
Geir Tofsrud*

Etter en varm og solrik sommer regner jeg med det er flere som er ivrige etter å komme i gang med losjearbeid igjen. Spør deg selv hva du kan bidra med for å få din losje enda bedre. Det trenger ikke være de store oppgavene. Har du tatt deg tid til å snakke med nye brødre? Har du erfaringer du vil dele med dine brødre? Slike små bidrag gir positive løft i hverdagslosjen. Nøkkelen er å møte med et åpent sinn.

Jeg ønsker dere alle lykke til i det nye losjeåret og håper hver og enket får utbytte av møtene og samværet med brødrene.

Geir Tofsrud
RSEE

– Et høytidsmøte med stil og verdighet

Onsdag 21. februar fikk brødrene i Losje Cetus være vitne til et flott møte, med verdighet og respekt i høysete. Grunnen var tildeling av senior veterantegn til ROE Cato Vegre.

Fra venstre: EE Tom Pettersen, Seniorveteran Cato Vegre og Riks Stor EE Geir E. Tofsrud

Det var en spent flokk brødre som hadde samlet seg i salongen i Druidenes Hus i Sandefjord denne onsdagen. Noe av grunnen var at selve ordensledelsen var til stede og skulle være med på møtet, men ikke minst at vår kjære bror Cato Vegre skulle motta senior veterantegnet.

Høytidsmøtet ble innledet i lunden av vår Edel Erk, Tom Pettersen og hans embetsmenn, det hele foregikk svært stilfullt og etter de gamle druidiske skikker. Siden det var ordensledelsen som skulle stå for selve tildelingen, var disse også en viktig del av selve møtet.

Æresgjesten, bror Cato Vegre, ble ført inn i lunden sammen med sine fakkeltbærere.

Selve tildelingen ble svært profesjonelt og stilfullt gjennomført av ordensledelsen. Og for mange av brødrene som var til stede i lunden var det første gang man overvar denne seremonien. Det er langt fra alle som oppnår å gå på sin druidiske vandring i 50 år.

Bror Cato Vegre ble tatt opp i Druidelosjen den 21. februar 1968, og det var altså på dagen 50 år siden. Han mottok sin bardgrad 17.09.69, druidgraden 19.04.72, kapittelgraden 12.10.75, ringgraden 05.05.77, ord erkegraden 29.09.83 og sist men ikke minst Riks Old Erk graden 29.10.2004. Veterantegnet mottok han 04.03.93. 40-årstegnet ble tildelt 02.04.2008. Og den 29.10.2014 fikk han Fortjenestetegnet i gull.

Bror Cato Vegre har også innehatt flere embeter. I 1977-1979 var han Marshall, i 1979-1981 Med Erk, 1981 – 1983 Edel Erk, 1983 – 1985 og 1997 – 1999 Tjenestegjørende Old Erk. Fra 1986-1989 var han Stor Marshall.

Utover dette har bror Cato også lagt ned mange timer på Kanselliet.

Vi i losje Cetus gratulerer vår bror Cato Vegre med senior veterantegnet.

Den store Taxidugnaden. «Krafttak mot Kref»

Ideelt innlegg ved Vegar Bratlie, losje Nemeton 7. mai 2018

Nå har jeg vært med her i losjen i over 2 år, og har hørt på mange flotte innlegg. Etter hva jeg har fått med meg, kan et ideelt innlegg inneholde nesten hva som helst. Derfor har jeg lyst til å fortelle om noe jeg både er glad og stolt over å ha vært med på. I mitt ideelle innlegg skal jeg fortelle om Den store Taxidugnaden.

Hva går nå det ut på?

Som sikkert de fleste her vet, så er jeg taxisjåfør. Jeg har en kollega i Mandal, Frode. Kona hans ble rammet av kref» for ca. 5 år siden. Men er nå erklært kref»fri. I tillegg til henne, hadde vi et styremedlem i Sentralstyret i Norges Taxiforbund som døde av kref» for snart 5 år siden. Med bakgrunn i dette, ønsket Frode å gjøre en innsats for kreftsaken. Vi i taxinæringen skulle gjøre en skikkelig innsats for» Krafttak mot kref».

Kref» er en sykdom som rammer veldig mange. Jeg har noen faktatall fra 2016.

I 2016 var det 33000 som fikk påvist kref». 11000 døde av kref».

Det er den sykdommen som tar flest leveår fra folk. Gjennomsnittsalder for de som dør av kref» er 74 år. Fra år 2000 til 2016 gikk dødeligheten ned fra 288 til 242 pr. 100.000 nordmenn. Dette kommer av forskning og at behandlingen har blitt mye bedre.

Jeg var en av flere som ble spurt av Frode om å bli med på å gjennomføre denne dugnaden. Bror Tom (Nemeton) var også med. Selvfølgelig ville jeg bli med. Med støtte av Norges Taxiforbund startet planleggingen.

Taxinæringen har et slagord. TAXI OVERALT ALLTID. Frode ville derfor at vi skulle sykle Norge på langs, kontinuerlig, dag og natt uten

Fra venstre: Vegar Bratlie (Nemeton), Øystein Skoglund og Frode Sørensen.

stopp. Ingen problem med spreke taxisjåfør som er vant til å stille opp. Nordkapp-Lindesnes er ca. 2500 km. Det er litt for langt å sykle for en person, men vi har sjåfør overalt i landet som er tilgjengelig døgnet rundt. Vi delte derfor opp strekningen i etapper på 30 km, og hver etappe skulle gjennomføres på 2 timer.

Hvordan skulle vi klare å skaffe så mange sjåfør til å sykle 30 km hver? Det var helt utrolig stor vilje til å være med på dette. Sjåfør rundt om kjøpte seg sykler og startet treningen. Dette skulle folk være med på.

Alle som deltok skaffet en personlig sponsor som betalte kr. 100,- pr km. (kr. 3000,-). Alle syklet i uniform laget for anledningen, hvit sykkeltrøye med slips. Med oss på turen hadde vi en følgebil som fulgte syklistene hele tiden. Sikkerhet for syklistene var veldig viktig. En bil kjørte i forkant og ordnet praktiske ting som mat og nødvendig utstyr og sjekket om neste syklist var klar. Dette fungerte 100 %. Alle var klare til rett tid. Om

Glade og ivrige taxisjåfører i aksjon under «den store Taxidugnaden».

klokka var 05.00 på Saltfjellet og 2 grader, eller på Koppang Kl. 13.00 i knall vær spilte ingen rolle. Alle var blide og klare for å gjøre en innsats. I tillegg hadde vi en bobil som vi brukte til å slappe av litt i. Vi var stort sett 6-7 stykker som sto for gjennomføringen. Det var ganske hardt, flere døgn i strekk. To studenter som filmet turen, deltok også - den ligger på Facebook under siden ”Den store Taxidugnaden”

Vi startet på Nordkapp 26. juni 2015 Kl. 09.00. Ned mot null grader og regn. Underveis hadde vi varierende vær, men stort sett var vi heldig. Vi syklet langs E6 og E18 gjennom hele Norge. På Ulsberg delte vi oss og syklet både gjennom Hedmark og Oppland. Like mange etapper i hvert fylke. Vi møttes igjen på Statoil Minnesund.

Det ryktes i hele Taxi-Norge hva vi hadde planer om. Vestlandet, Halden og Kongsvinger ville også være med. Det ble derfor opprettet rute langs hele vest-landet fra Kristiansund, om Bergen, Stavanger, Kristiansand og til Vigeland ved Mandal. Fra Kongsvinger, som møtte hovedløpet på Kløfta og fra Halden, som koblet seg på i Oslo.

Hovedløpet møtte Vest-landsløpet 3. juli kl. 11.00 i Vigeland. Derifra kunne alle som ville, være med på sjarmør-etappen ned til Lindesnes fyr. Det var rundt 60-70 stykker som var med på denne etappen. Blant annet den gang samferdselsminister Bård Hogsrud. Med el-sykkel. Det var en kjempestor opplevelse.

Dugnaden ble avsluttet med en kjempefest på Sjøsandens Feriesenter i Mandal med mange slitne sykklister.

8 døgn kontinuerlig sykling av sjåfører med helt forskjellig utgangspunkt. Friske, spreke, mindre spreke, syke, handikappede. Alle ville være med. Totalt ble det rundt 140 etapper og rundt 180 sykklister (det var flere som syklet enkelte etapper).

Fasiten på Den Store TaxiDugnaden ble mange spreke sjåfører, mange flotte opplevelser, mange nye venner, ingen uhell og ikke minst, nærmere 700.000,- til KRAFTTAK MOT KREFT.

Bilder av Hedersdruidene Tor S. Tjelta, losje Trygvasson og Arne A. Magnussen, losje Malus avduket i losjene i januar og mai 2018

Tekst og foto: ROE og Hedersdruid Finn Egil Johannessen

Finn Egil Johannessen, Tor S. Tjelta og Reidar A. Syversen.

Torsdag 10.januar var det Høytidsmøte i Losje Trygvasson på Bryne. Losjen fikk besøk av Hedersdruidene Reidar A. Syversen og Finn Egil Johannessen som hadde fått i oppdrag av Ordensledelsen om å avduke bilde av Hedersdruid Tor S. Tjelta Losje Trygvasson. Br Tor er Ordenens 22. Hedersdruid. Bilde av br Tor ble høytidelig avduket av Br Reidar og br Finn Egil på Høytidsmøtet. Møtet var meget godt besøkt av brødre fra alle losjene i Storlosjen Rygir som ønsket å hedre sin Hedersdruid Tor S. Tjelta.

Tirsdag 8.mai var det Druidisk Nyår i Losje Malus i Øystese. Losjen fikk besøk av Hedersdruidene Reidar A. Syversen og Finn Egil Johannessen som hadde fått i oppdrag av Ordensledelsen om å avduke bilde av Hedersdruid Arne A. Magnussen, Losje Malus. Br Arne er Ordenens 24. Hedersdruid. Bilde av br Arne ble høytidelig avduket av bror Reidar og bror Finn Egil på Druidisk Nyår i Losje Malus. Møtet var meget godt besøkt av brødre som ønsket å hedre sin Hedersdruid Arne A. Magnussen.

Finn Egil Johannessen, Arne A. Magnussen og Reidar A. Syversen).

Det er slik at alle Hedersdruider skal avbildes, bilde skal avdukes i vedkommende brors losje og bildet skal henge i hans losje.

Hederstegnet ble første gang tildelt Ordenens stifter ROE Knud B. Boye 8.okt. 1960 og er i dag tildelt 24 brødre i Den norske Druidorden FGDO.

Heftet «Historien om våre Hedersdruider» som inneholder opplysninger og beskrivelse av alle våre Hedersdruider er tilsendt alle losjer og kan lånes av Bibliotekar eller kjøpes ved henvendelse til Ordenens Kanselli. Heftet er også lagt ut på våre nettsider fgdo.no og kan leses der.

Den norske Druidorden FGDOs 7 Hedersdruider i dag er:

16 ROE Reidar A. Syversen	Losje Nemeton	15. okt. 2005
17 ROE Finn Egil Johannessen	Losje Allbota	28. apr. 2006
19 ROE Orvar A. Næss	Losje Pythagoras	02. sep. 2008
20 ROE Tor Gjelvik	Losje Mithras	06. okt. 2012
22 ROE Tor S. Tjelta	Losje Trygvasson	24. mar.2017
23 ROE Kay Hagby	Losje Bardstjernen	13. okt. 2017
24 ROE Arne A. Magnussen	Losje Malus	13. okt. 2017

Syvende far i huset

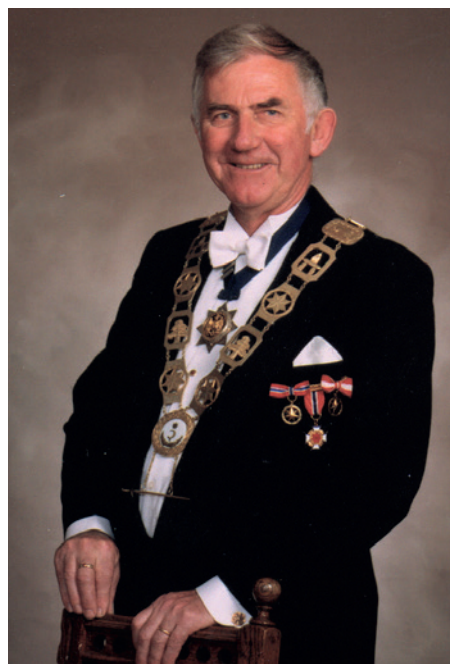
Det å være et forbilde

*For et forbilde skal jeg være,
det sier Ordensloven.*

*Ritualene sier at jeg med
handlinger skal vise hva
Ordenen har lært meg.*

*Da holder det ikke å si: Gjør
som jeg sier, ikke som jeg gjør.*

*Det er ikke mine ord, men
mine handlinger det kommer
an på, i denne sammen-
hengen.*

*Riks Old Erk og Hedersdruid
Reidar Syversen*

Tur til Island?

Lördag 6. oktober feirer Losje Fjölknir 20 års og
Storlosje Ísafold 10 års jubileum I Reykjavík.

Storlosje Isafold er stiftet 10. okt. 2008. Losje Fjölknirs` s stiftelsesdato er 9. okt. 1998.

Vi sender nærmere informasjon senere i e-post.

Eiríkur S. Aðalsteinsson, Edel Erk Fjölknir

Kjære alle brødre der ute i vårt langstrakte land

Ved Old Erk Egil Mathiesen, losje Terrapax

Jeg har bare så lyst til å si noen ord om hva vårt fellesskap kan bety. Hva besøk til andre losjer rundt om kan føre til. Jeg vil starte med det viktigste; Besøk til andre losjer vil føre til at nye vennskap fødes, gode minner skapes og for deg selv vil en slik kveld gi en mening med det å være en bror. Den gode følelsen av sant vennskap skal en lete godt etter for å finne andre steder.

Selv tilhører jeg en losje i Grimstad. For en tid siden dro vi to brødre til Losje Cetus i Sandefjord. Vel, det var et stykke vei frem og tilbake, men du verden for en kveld det ble. Vi ble tatt i mot som «konger» av brødre vi aldri før hadde vært sammen med. Det var som å komme hjem. En større hjertevarme, gjestfrihet og velkomst – det gjør bare noe med en. Vi var tidlig ute, så vi var blant de første på huset. Bortsett fra kokken, en losjebror det også, var å finne på kjøkkenet. Vi gikk etter lukta og traff en blid kar som ønsket oss så hjertelig velkommen til Losje Cetus, og fortalte at i aften ble det servert fersk skrei med fiskesuppe som en aldri så liten forrett. Det siste hadde vi alt luktet oss frem til.

Her strømmet det etter hvert til med brødre som alle lot oss forstå at det å få besøk «langveisfra» det var noe de satte pris på. Vi følte oss riktig så ivaretatt. Vi ble skjenket kaffe, noe måtte vi da få etter lang kjøretur mente de – selv om ikke dette var noe de hadde til vanlig før møtet i Lunden. Praten gikk livlig og utvekslinger av nytt begge veier var det vi rakk for ytre vakt kalte til møte.

Et godt møte ble det og brodermåltidet ble en kulinarisk godbit av de sjeldne.

Her hos Losje Cetus startet møtet kl. 18.30. Det gjorde at møte og brodermåltidet var tidligere ferdig enn hva vi var vant med. Men det var et flott grep våre brødre her hadde gjort. Etterlosjen startet dermed tidligere og varte desto lengre. Det gjorde at brødrene her fikk tid til den gode samtalen seg i mellom. Det manglet heller ikke på gode historier og jeg må innrømme at hos meg satt latteren løst den kvelden. Vi kaller det god broderånd og hjerte-

varme. Bror Magne som var med fra Grimstad ble gjenforent med en av brødrene fra Cetus. De fant hverandre, for å si det slik. Det viste deg at de for nær 50 år siden hadde vært sammen i marinen på 21. TBK skvadron. Så her ble det virkelig gravd i hukommelsen og gode minner kom frem fra glemselen. Så slik kan det gå.

En stor kveld for oss to var i ferd med å ta slutt og vi var blant de siste som gikk.

Turen hjem ble for oss så alt for kort. Vi hadde opplevd en fantastisk Druidisk aften og vi hadde så mye å dele med hverandre. Som bror Magne sa til meg: Det må da være en av de største og beste losjemøtene jeg har vært på.

Ikke for det at det var noe ekstraordinært møte i Losje Cetus denne dagen. Det var bare det at det å besøke andre losjer er en usedvanlig hyggelig og lærerik ting. Jeg har opplevd det før og vil oppleve det igjen, det blir aldri likt noe sted, men alltid blir det til at min horisont blir litt større. Jeg lærer litt hver gang og jeg får ofte en påminning for meg selv om hvorfor jeg er med i denne så underlige Ordenen vår.

Så takk til Losje Cetus og dens brødre for at vi fikk komme. Dere har satt spor hos oss som var der.

Hva er så moralen her? Jo, besøk gode brødre andre steder og få minner for livet. Gode minner for deg og dine brødre.

Indre fred – finn roen i deg selv.

Dalai Lama ble spurt om hva som overrasket han mest vedrørende menneskeheten, og han svarte:

«Mennesket. De ofrer helsen for å tjene penger og bruker deretter penger for å gjenvinne helsen. Og så er de så engstelig for fremtiden at de ikke nyter øyeblikket. Resultatet er at de verken lever i øyeblikket eller i fremtiden; de lever som om de aldri skal dø, og så dør de uten egentlig å ha levd.»

Dalai Lama

Carl Michael Bellman – skald og ordensbror

Ideelt innlegg av Eiliv Sandberg 6. grad losje Pastos, Hamar

«Gubben Noa, beit i toa så det gjorde vondt, –». Ja, slik begynner en fornorsket folkelig utgave av ei vise som de fleste av oss har hørt. Men at det er den svenske skalden Carl Michael Bellman som opprinnelig skrev

den, er ikke så godt kjent. De fleste har hørt om Bellman, og mange kjenner flere av hans viser og fine melodier. Carl Michael Bellman (1740-1795) regnes fortsatt som Sveriges mest betydningsfulle trubadur, visesanger, og forfatter fra 1700-tallet. For å ta hans forfatterskap først, det han ubetinget er mest kjent for er alle visene, eller epistler og sanger. Det ble 82 Fredmans epistler og 65 Fredmans sanger. Jean Fredman var hoffurmaker og han har gitt navn til hele produksjonen. Bellman var en mann av middelklassen, men han var fast gjest hos kong Gustav III i Stockholm og ble titulert som hoffpoet. Midt på 1700-tallet hadde byen rundt regnet 70 000 innbyggere, og kan sammenlignes med en by på omtrent Fredrikstads størrelse i dag. Kulturlivet blomstret, det var Opplysningstidens idealer, det vil si alt som var fransk, som var i skuddet. Det var forlystelser av alle slag, landlivets gleder, musikk, piker, vin og sang – spesielt piker og vin! Ja, forbruket av øl og brennevin var rett og slett enormt og så mye som 40 ganger større per person enn i våre dager! Og i byen fantes det omtrent 700 kroer og vertshus. Vi kan trekke på smilebåndet

når vi leser en forsiktighetserklæring fra 1754 om farene ved overdreven drikking: «En god dram om morgenen for å regulere den dårlige magen, en til frokost, en litt før middag for å få matlyst, en om ettermiddagen, et par før kveldsmåltidet, og endelig en liten nattsup». Dette kunne være passende for et moderat alkoholinntak hver dag. Morsomt å lese i dag, men du så mye elendighet det skapte. Bellman var glad i en dram eller to, men hans forhold til alkoholen er noe uklart. De karakteristiske trekk i epistlene og sangene vil jeg kort dra sammen slik:

Carl Michael Bellman som 39 åring.

- Livsglede og erotikk.
- Alkohol og drukkenskap
- Fattigdom, elendighet og enorme sosiale forskjeller
- Død og begravelser

Her er et par strofer som underbygger noen av disse karakteristika:

– *Supa, dricka, Och ha sin flicka, Är hvad Sancte Fredman lär.* Eller:

– *Döden sitt timglas har ställt vid mit glas, Kring buteljen strött sina pilar.*

Innledningsvis siterte jeg fra visa Gubben Noa. Originalen (vers 1 og 2) lyder slik i sang nr. 35.

Gubben Noach, Gubben Noach
Var en hedersman
När han gick ur arken
Plantera han på marken
Mycket vin, ja mycket vin, ja
Detta gjorde han.

Noach rodde, Noach rodde
 Ur sin gamla ark,
 Köpte sig buteljer,
 Sådana man sälljer,
 För at dricka, för at dricka
 På vår nya park.

Teksten har bibelsk bakgrunn fra det Gamle Testamente. Sangen ble umåtelig populær, og den ble solgt som skillingsviser overalt og ikke bare i Stockholm. Men Kirken reagerte sterkt og forsøkte å få den stoppet. Det var oppfordringen til drikk det ble reagert på. Og kanskje med rette.

Bellman som ordensbror

Bellman var frimurer, men han var medlem i flere svenske ordner som er høyst levende den dag i dag, her kan nevnes: Arla Coldinu ordenen, Timmermanns ordenen, og Par Bricole. Både frimurerne og Par Bricole regner Bellman som en stor inspirasjonskilde. Bellman skrev et stort parodisk verk om losjelivet i det som het Bacci Tempel. Dette leses knapt i dag, men i teksten finner vi igjen ord som vi kjenner i vår orden; Skattmester og Skattmesterembete, Ceremonimester og Ridderkapittel. Og ordet brødre går igjen over alt.

Landlivets gleder

Bellman døde i 1795, men han fikk utgitt både epistlene og sangene noen år før sin død. Han

hadde levet store deler av livet i gjeld, og mangel på økonomisk innsikt førte til at han døde i utlendighet. Kone med fire barn ble sittende igjen i fattigdom. Fra Bellmans aller siste og en av de meste kjente epitler, nr. 82 gjengis til slutt to vers, nr. 1 og 3. Dette er et glitrende eksempel på det å ta for seg av landlivets gleder. I vers nr. 3 beskrives til og med en lund i druidisk ånd:

Hvila vid denna källa,
 Vår lilla Frukost vi framställa:
 Rödt Vin med Pimpinella
 Och en nyss skuten Beccasin.
 Klang hvad Buteljer, Ulla!
 I våra Korgar öfverstfulla,
 Tömnda i gräset rulla,
 Och känn hvad ångan dunstar fin,
 Ditt middags Vin
 Sku vi ur krusen hälla,
 Med glättig min.
 Hvila vid denna källa,
 Hör våra Valdthorns klang Cousine.
 Valdthornens klang Cousine.

Himmel! hvad denna Runden,
 Af friska Löfträn sammanbunden,
 Vidgar en plan i Lunden,
 Med strödda gångar och behag.
 Ljufligt där löfven susa,
 I svarta hvirflar grå och ljusa,
 Träden en skugga krusa,
 Inunder skyars fläkt och drag.

Tag, Ulla tag,
 Vid denna måltids stunden,
 Ditt glas som jag.
 Himmel! hvad denna Runden,
 Bepryds af blommor tusen slag!
 Af blommor tusen slag.

La dette bli den sommerlige avslutningen fra Sveriges mest kjente skald. Og husk Bellmans oppfordring til måtehold: «Drick brøder, drick litet grand».

Bryr vi oss om hverandre?

Ved 3.grads bror i losje Albota

Vi feirer nyår i natt – druidisk nyår i 2018. Vårt arbeidslivs – ilden, skal snart få hvile og vi skal bruke tiden fremover til rekreasjon, ferie, fritid - koble av... men blir det blir sånn for alle?

Teknologien og informasjonen er nærmest uendelig og vi påvirkes daglig i sann tid med detaljert informasjon om rikets tilstand, den tar ikke ferie. Vi opplever terror, sult, katastrofer, tragedier og gleder på nært hold - hvor nært er det bare størrelsen på skjermen som avgjør og hvilken mediekanal vi ser på eller bruker. Jeg tar med gleder for heldigvis er det også gleder, men jeg har inntrykk av at det er størst fokus på elendighet – elendighet selger bra. Vi mottar så mye informasjon at vi er nødt til å selektere og prioritere. Det har vi etterhvert blitt gode på. Vi lever tross alt i et samfunn, som tilrettelegger for det. Vi tekster med hverandre, forteller hvordan vi har det på Facebook og blogg, deler bilder på Insta, snapp osv. Det har blitt mer viktig for oss å fortelle andre at vi har det bra, enn å faktisk stoppe opp og føle det selv.

Forventningspresset som vi stiller til oss selv øker og mange takler ikke presset og går til drastiske skritt. En ung mann våkner på natta - går ut i garasjen for å henge seg med det han fant, en startkabel – det ble for mye. De rundt han så ikke dette komme - så han var sliten men ... Det er når vi stopper opp, at vi kjenner etter. Heldigvis røyk festet i kabelen og den unge mannen fikk hjelp. Dette er en god kunde av meg, som jeg har kjent lenge.

En annen utadvendt og sosial kar, godt likt blant kollegaer blir plutselig vekk etter en kort ferie. Ved besøk hjemme, fant de han i mørke – total sosial angst – greide ikke å holde masken lenger. Han stoppet opp - kjente etter og falt. Det viste seg at gutten hadde hatt et sam-

livsbrudd, som ingen så konsekvensen av. Utad på sosiale medier fremsto han som aktiv og fornøyd. Ingen kom på tanken å spørre hvordan han egentlig hadde det. Nettverket rundt han hadde forsvunnet i bruddet og han satt mye alene etter jobb.

Jeg kan huske en tid da vi dro på besøk til hverandre – tok en kaffe uten mål og mening – kun for en hyggelig prat. Vi sto på døra og ringte på uten å ha avtalt tid. Det må ha vært i gamledager, minst 10 års siden. Jeg husker ikke sikkert.

Nå slipper vi å sette oss i bilen eller gå ut for å besøke hverandre, det er så mye lettere å kommunisere elektronisk, vi har sågar innført smilefjes og andre tegn som vi kan bruke i kommunikasjonen, slik at mottaker kan se hvilken sinns tilstand vi er i eller ønsker å framstå i – liker vi det kan vi ”like” og liker vi det ikke, kan vi blokke avsenderen eller slå av.

Ting som er vanskelig er så mye lettere å skrive en å si ansikt til ansikt. Vi hamrer i vei, noen ganger som en spøk med lett undertone, men blir det tolket sånn?

Min farfar var en klok fagforenings mann, han så alltid– skriv det du tenker om kvelden og les igjennom dagen etter – og er du fremdeles fortrolig med det du har skrevet, ja da kan du sende det. En god regel som burde stå til lærdom for veldig mange.

Men, teknologien er kommet for å bli og det letter oss også i en hektisk hverdag, men hva

gjør dette med oss? Tar vi det vi ser innover oss eller tenker vi som så.. det var fryktelige greier, for en tragedie, stakkars den personen – han burde få hjelp - huff av meg og så skifter vi over til noe annet – slå av den elendigheten – logg av.

Et bra kinesisk ordtak er:” Det jeg hører, glemmer jeg. Det jeg ser, husker jeg. Det jeg gjør, forstår jeg”. Med andre ord, det er lettere og engasjerer oss i ting vi har sett og opplevd på nært hold – fått føle på kroppen.

Hvem lot seg ikke påvirke av vår avdøde bror, Kjell Jonas sitt ideelle innlegg her i lunden om sin kamp mot kreften og misunnelsen mot de som var friske og delte sommergledene på sosiale medier. Det var for meg en sterk opplevelse. For jeg har opplevd det på nært hold, jeg mistet min samboer i kreft en sommerdag i 2004 og jeg fikk på ny kjenne den følelsen. Han snakket om en av de syv dødssyndene – nemlig misunnelse.

Misunnelse ovenfor glede - delt av andre som var friske på facebook. En god tanke, men leit for en som satt dødssyk på sengekanten. Han fortalte om et brennende ønske om å kunne delta, dele gleden. Men misunnelsen tok for han mange ganger overhånd.

Har en deltatt på arrangementene til Allbota på Nygård sykehjem en fin ettermiddag i sommer-sol, sett og følt gleden med å vinne en blomst, sett engasjementet rundt sangen drømmen om Elin - fremført av brødre, spist litt god mat, ja så gjør det inntrykk. Hva er det som gjør at vi bryr oss akkurat da - jo vi er tilstede når det skjer, tilstede når det blir fortalt - vi kan høre, se og føle og forhåpentligvis forstå.

Vi er vel alle enig om at velgjørenhet er viktig, det er tross alt en av grunnsteinene våre, det

blir vi minnet på i hvert møte her i lunden, når vi ser alteret. Velgjørenhet - det skulle vi så gjerne gjort mer av, hadde det ikke vært for den tida – tidsklemma som er nåtidens ord. Hadde jeg bare hatt tid, er et mye brukt begrep i vår hektiske hverdag.

La oss slå fast at den eneste som ikke har tid, ja han er død. Alle vi andre har tid, lik tid sett i kort perspektiv. Tid handler om prioritering. Vår anbefalte prioritering som losjebroer er familie – jobb – losje. Tre ting som til tider kan være ressurskrevende nok, hvordan fordelingen er, forandres med alderen og livssituasjonen. Utfordringen er å sette av tid – tid til å bli bedre – tid til å bry seg. Tid til å pleie venner, besøke, ha den gode praten - ansikt til ansikt. Det som er litt rart er at jo eldre man blir, jo mer prioriterer man dette. De med minst tid igjen, setter av mest tid, sett i større perspektiv. Det må ha med erfaring og lære, gi og du vi få igjen – kunnskap er og blir makt og berikes i løpet av livet hva du tillater det. Jeg har fått stor respekt for brødre som er flinke til dette, gjennom besøksordning som blir etablert når det trengs. All honnør til dere og den jobben dere har utført – vi andre må ta lærdom. Losjeliv gir for meg mening og trygghet med sånt engasjement.

Jeg er sikker på at denne sommeren blir den beste og at vi sees her i lunden når det nærmer seg høst, med gode sommerminner som balast. Bruk tiden frem til det godt, tid kommer ikke igjen.

Jeg hører og jeg glemmer. Jeg ser og jeg husker. Jeg gjør og jeg forstår.

(Confucius, f. September 28, 551 BC kinesisk lærer og filosof)

(Red: Innlegget er noe forkortet)

Kanselliet informerer: Serien Våre Losjemerker

Losje nr. 35 ORION

Stiftet 26. august 1995

Orion er et karakteristisk stjernebilde på vinterhimmelen, lett kjennelig ved de tre stjerne-
ne i beltet; Hellige tre konger. De klareste stjernene er den rødlige kjempestjernen Betelgeuse
som står i venstre skulder, og den blåhvite Rigel som markerer høyre ben.

Losje nr. 36 HRINGAR

Stiftet 11. november 1995

Navnet HRINGAR kommer fra norrøn mytologi. Det var navnet på et landskapsrike
før rikssamlingen. Hringar sammen med «rike» er opphavet til dagens Ringerike.
Som landskap betegner Ringerike fra gammelt av bredbygdene nordover fra
Tyrifjorden.

Losje nr. 37 JADAR

Stiftet 13. april 1996

Navnet JADAR er den gammelnorske betegnelsen for Jæren. Ordet JADAR betyr «smal,
flat strand under berg eller bakke». Det vil si at navnet JADAR også er en beskrivelse av
Jærens geografi.

Sykdom, død og sorg

Dette er mitt første ideelle innlegg, og jeg har hørt at det gjerne kan ha et litt personlig preg.

Så da tenkte jeg like godt å kline til og gjøre det ordentlig personlig.

Ved 1.grads bror Runar F.Daler losje Merlins-Sjerne

Samtidig skal det handle om noe som de aller fleste nok kan relatere seg til. Nemlig noe så dystert og trist som sykdom, død og sorg. Og da først og fremst hvordan man takler og håndterer andres sorg.

Som jeg nevnte innledningsvis (i introduksjonen før selve innlegget) så har jeg tre barn. Men det er faktisk ikke helt riktig. Jeg har nemlig egentlig fire barn.

Min førstefødte – hun het Aurora – ble født i 2001. Grunnet svært alvorlig og livstruende svangerskapsforgiftning hos mor – min eks-kone i dag – måtte bittelille og helt uferdige Aurora fødes ved keisersnitt hele 14 uker før tida. Hun veide bare 698 gram – bare litt tyngre enn en pakke smør!

Man hører av og til gladhistorier om ekstremt premature barn som ikke bare overlever, men som klarer seg helt utmerket senere i livet. For legene får jo til alt mulig i våre dager. Vår historie er imidlertid ikke en slik gladhistorie. Aurora fikk kraftig cerebral parese, så kraftig at hun ikke klarte å styre noen bevegelser. Rent mentalt var sannsynligvis det aller meste i orden, men fysisk var det langt verre. Hun lærte seg aldri å gå eller snakke. Ikke engang å sitte eller spise klarte hun på egen hånd. Det hele endte med at hun dessverre døde av lungebetennelse like før sin seksårsdag.

Runar F. Daler.

I morgen er det for øvrig nøyaktig 10 år siden begravelsen hennes.

Men dette innlegget skal ikke først og fremst handle om denne triste historien. Det skal som sagt handle mer om hvordan vi mennesker takler andres sorg og ulykke.

Jeg vil hoppe noen år tilbake i tid. Helt tilbake til slutten av 80-tallet, da jeg gikk på ungdomsskolen. Jeg hadde en kamerat i parallellklassen min. Han var ikke blant mine nærmeste venner, men vi spilte på samme fotballag og vi var i samme omgangskrets. Plutselig en dag fikk jeg rede på at faren hans var død. Det var naturligvis fryktelig tøft for en gutt på 15 år å miste pappen sin. Og dette var altså en gutt som jeg kjente og spilte fotball sammen med. Så hva gjorde jeg da jeg fikk vite om dette?

Jeg gjorde ingenting!

Jeg husker det faktisk ganske godt, at jeg ikke visste helt hva jeg skulle gjøre.

Hva skulle jeg si, liksom? Jeg kjente ham jo tross alt ikke så godt. Så jeg valgte den enkleste utvei – jeg gjorde ingenting. Og da jeg så ham igjen etter et par uker, så ble det ikke sagt noe som helst om dette, så vidt jeg kan huske.

La oss spole omtrent 15 år fram i tid igjen. Datteren min, Aurora, blir født med alvorlige skader, noe som forandrer livet mitt totalt. Og hva skjer? Jo, omtrent akkurat det samme, bare at rollene nå var snudd på hodet. Nå var det ekskona og jeg som satt hjemme med et alvorlig sykt barn og ingen tok kontakt med oss. Eller, jeg skal ikke si ingen, for noen få gjorde jo det. Men vi, som egentlig hadde en hel haug med venner, satt etter hvert ganske så alene igjen i vår sorg.

Da Aurora til slutt døde, etter nesten seks års sykdom, fikk vi naturligvis en god del kondolanser, men mange av vennene kom aldri tilbake.

Det virket for øvrig som det var mye lettere å kondolere etter dødsfallet enn å si noe som helst i forbindelse med den alvorlige sykdommen i forkant. Faktum er imidlertid at de seks årene med sykdom var langt tøffere for oss som unge foreldre enn selve dødsfallet. Det var under den seks år lange sykdomsperioden at vi virkelig kunne ha trengt støtte og hjelp fra folk rundt oss. Men den uteble i stor grad.

Generelt kan man spørre seg: hva er det gjør at normalt oppegående og empatiske mennesker ikke tar sine medmenneskelige evner i bruk når andre opplever sorg?

Jeg tror mye av årsaken er at vi rett og slett er usikre på hvordan man skal håndtere andres sorg eller problemer av personlig art. Enten det er i forbindelse med dødsfall, sykdom, ulykke eller samlivsbrudd.

Det skyldes nok i stor grad at man er redd for å trække feil.

I vår kultur er det jo egentlig ikke så å vanlig snakke om følelser. Spesielt ikke blant oss menn. Vi lever i en litt overfladisk verden. Man skal liksom alltid være glad, optimistisk og tenke positivt. For det gjør det jo så enkelt for alle sammen.

Mer seriøse temaer og problemer er det derimot langt vanskeligere å snakke om. Når for eksempel noen spør: «hvordan går det?» eller «hvordan står det til?» eller «alt vel?», så forventes det jo at man svarer «bare bra!» tilbake.

Skulle man derimot finne på å svare noe annet, som f.eks. «nei, ting går faktisk ikke så bra for tida», eller «jeg har det dritvanskelig og sliter mentalt», så er det nok mange som ikke ville visst hvordan de skulle reagere.

I den grad man av og til snakker med hverandre om mindre problemer, så er man gjerne ute etter raske, effektive løsninger på det meste.

Men når det gjelder sykdom, død og sorg, så finnes det som oftest ingen enkle løsninger.

Jeg tror de fleste undervurderer verdien av det de selv kan tilby en som sørger. For det skal som oftest svært lite til å være en stor støtte. Det finnes naturligvis ingen fasit for hva man bør si eller gjøre overfor et menneske i sorg. Men det handler i bunn og grunn om å vise at man er der. At man bryr seg. Enten det er å være tilgjengelig for en lengre samtale. Eller det er å hjelpe til med enkle praktiske ting, som å gå i butikken, noe som vil forenkle en ellers tung hverdag for en som sørger og er tung til sinns.

Så er det også greit å huske på at den sørgende ikke alltid har overskudd til å vise takknemlighet i det øyeblikket det skjer. Men det blir ikke mindre verdsatt for det.

Av erfaring kan jeg si:

Du trækker aldri feil hvis du tar kontakt og spør hvordan det går.

Du trækker ikke feil hvis du ringer og sier:

«Det var leit å høre om situasjonen. Er det noe jeg kan gjøre?»

Du trækker ikke feil hvis du ber vedkommende ut på en kaffe eller en øl.

Du trækker aldri feil hvis du viser at du bryr deg. Og det gjør du rett og slett ved å ta kontakt.

Risikoen for å gjøre noe «galt» er faktisk mye mindre når man tør å nærme seg et menneske i sorg, enn når man ikke tar sjansen og holder seg unna.

Selv om man skulle føle seg litt klønete og usikker, så er det alltid bedre å være tilstede for den sørgende enn å snu ryggen til. Det er som oftest mer enn tilstrekkelig bare at man er tilgjengelig, lytter til og aksepterer den vanskelige situasjonen den sørgende befinner seg i.

Losjen vår handler jo litt om nettopp dette – å stille opp for hverandre.

Hvis en bror er syk, eller han har opplevd sykdom eller død i familien eller blant sine nære – ta den telefonen eller besøket! Ikke nøl eller vent! Kast deg ut i det og vis at du er der for han som har det vanskelig. Det vil bli satt pris på! Likeledes, dersom en bror går gjennom skilsmisse eller samlivsbrudd, som på mange måter kan oppleves like tøft som et dødsfall (jeg har selv vært gjennom det også), så ta kontakt med vedkommende.

Vi må våge å være der for hverandre!

For hvis vi ikke tør eller orker å være der for våre brødre og venner når ting er vanskelig, hva er da vitsen med et brorskap – eller venner?

Hvordan skal jeg få godfølelsen, å bli et bedre menneske?

Et bedre menneske med meg selv, et bedre menneske for min familie og for mine nærmeste. Et spørsmål som har vært med meg, en naturlig følgesvenn som jeg har hatt med meg de siste 25 år av mitt liv, mitt kvarte århundre som bror i Den norske Druidorden.

Ved ROE Roar Olsen losje Hringar

Det er underlig hvordan noen ting blir ved med å følge meg. Det må være mye riktig i det pedagogiske læresystemet i vår Orden, når slike essensielle spørsmål blir en del av hverdagen og en tanke som sitter på skulderen min døgnet rundt.

Losje Hringar på Hønefoss har i vinter, på etterlosjen, hatt besøk av ei flott jente som ga oss noen verktøy til å jobbe videre med, på veien til å bli et bedre menneske, eller skal vi heller si, - hvordan kan vi få oss selv til å føle oss bedre. Den godfølelsen som vi oppnår vil igjen smitte over på de vi møter på vår vei igjennom livet.

Hjelper med verktøy

Den gode hjelperen med nye personlighetsverktøy og arbeidsredskaper i tanker er gestaltterapeut og heter Miriam Rasch. Hun arbeider også som leder av Krisesenteret på Hønefoss. (Krisesenter for 14 omkringliggende kommuner).

Gestaltterapi er en retning innen klinisk psykoterapi som tydeliggjør hvordan vi i ulike relasjoner og situasjoner tilpasser oss omgivelsene. Vi er ofte «hodestyrte», men gestaltterapeuter hjelper oss til å integrere tanker, kropp og følelser for å få helhet i kropp og sinn.

Hvordan kan Miriam hjelpe oss Ordensbrødre med ord, tanker og gjerninger?

ROE Roar Olsen.

Etterlosjemøtet i Hringar var lagt opp som en samtale mellom Miriam og undertegnede, hvor vi spilte på hverandre om tanker vi hadde lekt litt med på, i forkant av møtet. Dette samspillet gjorde det lettere for andre tilstedeværende brødre å tilnærme seg spørsmålstillinger som ble honorert av Miriam med gode tanker og erfaringer.

Hvordan starte en endring?

Hvordan skal vi tenke oss, - en ny måte å tenke på? Hvilke redskaper kan vi bruke i vårt hode for å få en mer positiv tankegang som kan gi, hver enkelt av oss selv, bedre dager?

Det er ikke bare i hodet endringer skal skje. Vi trenger å få med oss hele kroppen. Hvis du endrer hvordan du beveger kroppen din, forandrer du hvordan du føler deg. Vi må sette oss

mål, kortsiktige, kortsiktige over en litt lengre periode og ett litt mer langsiktig mål. Disse skal vi repetere for oss selv, gjerne daglig. Vi kan velge hvilket fokus vi har. Fokus gir følelser som igjen gir virkelighet. Finn gjerne en stille stund hver morgen, eller enkelte morgener hvor du gjennomgår disse målene dine, - i dine tanker. Glem alt annet og tenk, følg opp tanketråder og gi deg selv gode input om hvordan du ønsker å oppnå dine nye tre, kanskje enkle mål, til å begynne med.

Godfølelsen

Du må finne godfølelsen, de gode tankene og fokuser på den gode energien den gir deg, hvis ikke kan du miste den. Når du har god energi kan du løse det meste. Energi finner du i alt rundt deg, hvis du fokuserer på det positive og ser de små og litt større tingene som gir deg gode følelser.

Finn tilbake til de gode opplevelsene

Takknemmelighet – gleden over det du har opplevd tidligere, finn noe av det som har vært viktig for deg, noe av det som du har sett på som kjempepositive opplevelser, finner du tilbake til takknemlighetsfølelsen, så vil denne følelsen knuse det du måtte ha av negative tanker. Det positive vil alltid overvinne det negative.

Spre god energi

Ha det morsomt i hverdagen – gjør noen ting som du har lyst til å gjøre, men som du kanskje ikke har hatt tid til før. Gjør det og opplev mestringsfølelse, gled deg over det lille eller det store som du får til. Dette gir positiv energi og kan fylle deg med gode tanker som du sprer til andre. Ringen er sluttet og du kan fortsette å

følge det nye sporet ditt for å stadig bli bedre, du får en godfølelse som gir deg smilet i ansiktet, det smilet som du deler med andre, det smilet som smitter. Hva skjer, - jo du får smil tilbake, du opplever en returglede og varme som brer seg i ditt hode, i din kropp og i ditt hjerte.

I tillegg til endringer i hverdagen med positive elementer som krydrer deg med positivisme er det også viktig med elementer i hverdagen som bevegelse og mosjon. Ikke sitt stille. Vi er ikke skapt til å være i ro, vi må bevege oss. Begynn i det små og jobb deg videre. En kropp som yter noe, blir glad.

Takknemmelighetsboka

Takknemmelighetsboka, din nye dagbok. En liten setning hver dag i den nye boka di. Den boka som gjør at du hver kveld tenker gjennom dagens gjøremål, dagens opplevelser, dagens møter med andre, dagens gleder som du ønsker å skrive en linje eller et lite kapittel om, det som har skjedd som gir deg en ny godfølelse.

Tenk deg, hver dag kan du gjøre dette, og glede deg over dagen og ikke minst glede deg til morgendagen. Finne den positive energien og gi den videre.

Tenk så god verden kan bli, hvis vi alle gjør det på denne enkle måten.

Akkurat som en god og sann Druid vi alle ønsker å bli.

Rettferdighet og like muligheter?

Jeg så en video på nett i høst, som dukket opp på Facebook-siden min. Denne videoen har jeg ikke klart å legge bak meg. Den har til stadighet dukket opp i tankene mine. Temaet i videoen handlet om rettferdighet og om vi har like muligheter.

Av bror Lars Marthinsen, Losje Merlins-Stjerne (1. grads bror)

Jeg har tenkt å fokusere på dette, og rettferdighet er et tema hvor det er skrevet og debattert svært mye opp gjennom tidene. Det er derfor ikke mulig å komme inn på alle aspekter i dette temaet i et kort innlegg, men jeg håper å gi dere noen refleksjoner som dere kan ta med dere videre.

Barn har ofte et rettferdigprinsipp om at alt skal deles likt - se for dere storebror på 10 år som fordeler smågodt mellom seg og sine søsken. Da skal alt fordeles helt likt og andre fordelingsprinsipper vil ikke bli akseptert. Når de blir eldre, blir det ikke så enkelt lenger - voksne kan oppfatte det å dele likt faktisk som urettferdig.

Rettferdighet er et sentralt begrep innfor etikk og filosofi, og blir mye brukt i politisk argumentasjon.

Hvordan man skal definere rettferdighet er omstridt, og det finnes flere ulike tilnærminger av begrepet. Det er imidlertid to vanlige tilnærminger som er sentrale.

En vanlig måte å forstå å forstå rettferdighet på, er den type forhold der mennesker behandles på en rimelig måte og i overensstemmelse med moralske prinsipper.

Den andre måten å forstå rettferdighet på, er den type forhold der alle mottar det de fortje-

*Lars
Marthinsen.*

ner. Dette prinsippet hviler på en idé om at det finnes noe man kan fortjene og at egen oppførsel vil avgjøre hva som er rettferdig. Her kan vi se at straff forsvares ut fra et rettferdighetsprinsipp, og begrepet øye for øye og tann for tann er et begrep som mange kjenner.

Vi kan forsvare at noen får en fordel i forhold til andre ut fra hva de har fortjent. Det at en person som har bidratt med en større innsats skal ha større uttelling enn en person som har gjort en mindre innsats, vil ofte ansees som rettferdig. Vi aksepterer at personer har forskjellig lønn ut fra hvilket ansvar og arbeidsoppgaver hver enkelt har. Likelønn mellom kjønn argumenteres også ut fra et rettferdighetsprinsipp som vi stort sett alle er enige om.

Hvis vi godtar at den som har ytet best skal ha fordeler, kan det stilles spørsmål om en slik

tilnærming alltid er korrekt. Er det slik at alle har mulighet til å yte lik innsats? Har den som har bidratt mest, fordeler som det ikke er mulig for andre å oppnå?

Hvis vi ser på de mulighetene ethvert menneske har i dag, er vi vel alle enige om at verden ikke er rettferdig. Det er mennesker som vokser opp på steder/i land som gir et fortrinn for å få et godt liv. Det er forskjell på å vokse opp i f.eks. Afghanistan og å vokse opp i Norge. Vi ser at det norske samfunnet er et av de mest rettferdige i verden og gir oss like muligheter. Jeg har selv hatt den oppfatning at vi i Norge har like muligheter.

Det er her videoen jeg så i høst kommer inn. Den ga meg en tankevekker og en litt annen oppfatning av hvordan samfunnet henger sammen. Dette var en amerikansk video, men jeg mener den gjelder også i Norge.

Her var det en person som skulle arrangere et 100-meters løp, og i enden lå 100 dollar. Han stilte opp ca 40 ungdommer på startstreken, men før han startet løpet sa han følgende:

Nå skal jeg stille dere noen spørsmål og enkelte skal ta 2 skritt fram.

- Bor du sammen med en av dine foreldrene?
(Ta 2 skritt fram)
- Bor du sammen med begge dine foreldre?
(Ta ytterligere 2 skritt fram)
- Er foreldrene dine i arbeid?
(Ta 2 skritt fram)
- Får du minimum 3 måltider om dagen?
(Ta 2 skritt fram)
- Tjener foreldrene dine over gjennomsnittet?
(Ta 2 skritt fram)
- Er foreldrene dine engasjert i skolearbeidet ditt?
(Ta 2 skritt fram)

Da løpet skulle starte, var det enkelte som kun hadde 60 meter til mål. Men det var fortsatt noen som sto igjen på startstreken. Du kunne se at de allerede nå hadde gitt opp å vinne løpet, og da startskuddet gikk, sto de stille.

Dette gir et godt bilde på hvordan enkelte har en mye tyngre vei til mål enn de øvrige, og jeg mener at dette gjenspeiler hvordan samfunnet vårt ser ut. Det er mennesker som vet at de starter langt bak de andre og ser at de aldri kommer til å vinne.

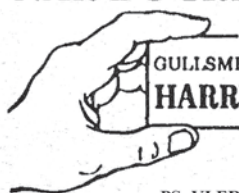
Det som virker rettferdig i utgangspunktet, er ikke alltid rettferdig når man går i dybden.

Min refleksjon er at man ikke alltid skal vurdere resultatet, men vi må også vurdere hva som ligger bak prestasjonen for å komme dit. Vi gjør oss en bjørnetjeneste hvis vi kun tar utgangspunkt i ett resultat og ikke hva som man har gjort for å nå målet. Da vil vi utelukke mange av de personene som har jobbet hardest for å nå målet. Det vil også gi motivasjon til de som står bakerst på startstreken til å begynne å løpe. Selv om alle ikke kan vinne, er det viktig at alle jobber mot et mål.

Jeg håper at mitt innlegg har gitt dere noen tanker som dere kan ta med videre. Det ikke sikkert at den personen som står og selger magasinet «Oslo» på gata fikk en god start her i livet og så poenget med å starte «å løpe». De som står igjen på startstreken er mennesker uten håp eller en drøm.

Så er det opp til oss alle å unngå at personer blir stående på startstreken.

NÅR DU TRENGER EN ... Tlf. 32 83 14 03

GULLSMED OG GRAVØR
HARRY ULSTEEN A/S

PS: VIER
KJENT FOR
VÅR GODE
SERVICE

ALT I REPARASJON OG
HÅNDLAGDE SMYKKER

KLAUSENGÅRDEN, N. STORGATE 8, 3015 DRAMMEN

GÅGATA

FREDRIKSHALD SIKKERHET

69 19 00 00

www.fs-norge.no

MAZDA HYUNDAI

P.B. 502 - 1522 MOSS

TLF.: 69 26 93 00 - FAX: 69 26 93 23

GRAFISK DESIGN OG TJENESTER

Utforming av Brosjyrer • Trykksaker • Aviser • Hefter
• Annonser • Plakater • Dekor m.m. – fram til ferdig produkt!

SERVICE ER EN SELVFLØLGE!

Ta kontakt med
Trond Fogstad

**reklame
laven**

Tangveien 1 – 3154 Tolvsrød
Tlf. 913 59 797 • E-mail: reklamel@online.no
www.reklamelaven.no

SORG

En verdig begravelse fjerner
ikke sorgen, men gjør den
enklere å bære.

Klemmetsby-Firing

begravnelsesbyrå Tønsberg
H. Wilhelmsens allé 3-5, 3116 Tønsberg

Notterøy & Tjøme
begravnelsesbyrå 33 38 47 00
Stokke begravelsesbyrå 33 33 67 57
Re begravelsesbyrå 33 06 22 90

24t: 33 38 12 00

www.klemmetsby-firing.no

FJELD
BLOMSTER & ANLEGG AS
I DEN GRØNNE TJENESTE SIDEN 1932

Vi utfører sommervedlikehold, vaktmestertjenester på hus og hageanlegg.

Trefelling, stubbefresing og kvistkverning.

Vi utfører tjenester for bedrifter, borettslag og private.

Fjeld Blomster & Anlegg AS • Eikernveien 111, 3095 Eidsfoss • Tlf. 414 70 340

E-mail: post@fjeldblomster.no • www.fjeldblomster.no

Tradisjonsrik produsent av pålegg og spekeemat

PERS
kjøkken

Pindsleveien 1b, 3221 Sandefjord
tlf. 33 47 17 00, fax 33 47 17 01

Team
AUTOSALG AS

www.teamautosalg.no

Nyere bruktbil? Snakk med oss først!

 321 44 315

Kringla Konditori

Tistedal: 691 91 463
Rakkestad: 692 22 200
Askim: 698 85 555

 Vestfold Budservice AS

Transport & Flyttetjenester siden 2009

Jon Henning Nygaard-Andersen
Transportleder
Tlf: 0047 936 10068
Email: post@vestfoldbudservice.no

Alt av markedsmateriell

bk.no

Nordre Fokserød 13, 3241 Sandefjord | Tlf: 33 48 59 00, salg@bk.no, www.bk.no

TRYKKSAKER | GRAFISK | PROFIL | EMBALLASJE | MEDIA | ALL MADE | WEB | DESIGN | FIRMAGAVER | PROFILTØY

 <p>SENDERUDAS GRAVEMASKINDRIFT 2407 ELVERUM</p>	 <p>ROLF GROHS AS - MASKINENTREPRENØR Tollbugt, 25 - 3933 Porsgrunn email: post@grohs.no Tlf. 35 51 64 30 www.rolf-grohs.no</p>	 <p>FLOMATIK www.flomatik.no</p>
<p><i>Lgiten Brænderi</i> Åpent alle ukas 7 dager! En Akevisitt Åpne forestillinger om sommeren. Grupper på bestilling hele året! www.lbr.no - Mob: 90 18 99 05</p> 	<p>sport 1 Elverum ekte sport. Åpningstider 9 - 18 / 10 - 15 Storgata 13, 2408 Elverum Tlf. butikk: 6241 2424 Mail butikk: post@sport1elverum.no</p>	 <p>Brødr. BERGGREN BRYGGA - 3200 SANDEFJORD</p>
<p>Harald Juliussen Byggmester/takstmann Medlem av Norges Takseringsforbund Eiendomstaksering Tilstandsrapport Skadetaksering Bygebistand</p>	<p>Mesa Eiendom AS</p>	<p>alt du trenger til KANTINE, KJØKKEN & SERVERING! www.kantinebutikken.no</p>
<p>Ledig annonse plass</p>	<p>Torbjørn Johansen Bygg & Taksteringstjenester AS</p>	
<p>Ledig annonse plass</p>	<p>Bryggeslengen 8, 3290 Stavern Mob.: +47 469 50 376 E-post: torbjorn@tjbyggtakst.no</p> 	

Ark

ARKITEKT OG INGENIØRKONTOR

KONTORFELLESKAPET K4
JERNBANEALLÉEN 33
3210 SANDEFJORD

ETABLERT
1989
T.: 33428591
M.: 93028950

ARKITEKT OG INGENIØRKONTOR **MNITO**

AREALPLANER, BOLIGER, FORR./IND. OG OFF. BYGG, REHABILITERING

WWW.ARKONARKITEKT.NO

Bli med Vin & Matglede på tur!

Unike vin-, øl- og matreiser,
samt firma- og losjeturer verden rundt med
kunnskap, nytelse og opplevelser.

Vi har også Vin- og øl-foredrag, events og
underholdning til hyggelige priser.

vin & matglede

Les mer på: WWW.VINOOGMATGLEDE.NO eller ta kontakt med Einar Zakariassen på tlf. 911 57 318 for en uforpliktende samtale.

Filmens Hus

Dronningensgate 16 AS
Forretningseiendom

0152 OSLO

**Malermester
STENSBYE
ELVERUM**

Tlf.: 62 42 66 00 / 90 77 48 75
E-post: roar.stensbye@online.no

Skilt Senteret Larvik AS
Mob. 907 35 941

www.skiltsenteret.no

En annerledes Spaniaferie?

SkiltSenteret "senker skuldrene" hos

HumbleBee Home

www.humblebeehome.com

sillongen
TOTEN HOTEL

2846 BØVERBRU
TLF. 61 19 69 00

eiktoppen

N LAND Blomster

**CHIC
FRISØR**

MEDISINUTSALG
Loven Tønsberg tlf. 33 34 98 80

 NORSK TIPPING

MIX

DAGENS HØYDEPUNKT

RETT-LAKK AS
bilverksted-skade-lakking

**Bilverksted
Bilglass
Steinsprut
Lakking
Spray lakk
Biloppretting
AC-Fylling
Eu kontroll
Dekk/felger
Dekkhottel**

AVIS Bilutlere

Mekanomen Bilverksted - Alle Bilmerker

Rett-Lakk AS, Bromsveien 13, Horten, Tlf.: 33 04 95 40
www.rett-lakk.no - E-mail: morten@rett-lakk.no

Nøtterøy A/S
Rørservice

Tlf. 922 07 735 – 980 37 000 • www.notteroy-ror.no

Fasade[®]
PRODUKTER

SOLSKJERMING – GARASJEPORTE

Jens Thalberg. Telefon 488 40 535

Mesa Invest AS

Navn Etternavn
LOSJENAVN

Ny e-postadresse for bestillinger:

navneskilt@losjeeken.no

Vi foreslår to navneskilt:

- et til dressen og et til smokingen

Når det gjelder transport!

RUP's VARE-TAXI AS
GRENLAND'S EXPRESSEN

Kjørholtveien 11 – 3940 Porsgrunn – Tlf. 35 51 24 00 – Fax 35 51 20 88
Mobiltelefon 901 04 106

HONDA
The Power of Dreams

Kjøp aldri snøfreser før du har vurdert Honda

Det gjør du best hos oss

Velkommen til oss for en grundig test av Honda snøfresere

Ulviken Motorsenter AS

Ulvikveien 29
3150 Tolvsrød

Telefon 33 32 53 54
post@ulvikenmotor.no
www.ulvikenmotor.no

• SERVICEVERKSTED • INNBYTTE • FINANSIERING

Tory VASKERI & Renseri

Storgata 15 – 2408 Elverum – Tlf. 62 42 66 04

Allt i Rens og Vask - Private og bedrifter

Bestill en annonse i Barden barden@fgdo.no

Pris for 5 annonser pr år:

Mini	1/27 side	kr 750
Mini dobbel	2/27 stående eller liggende	kr 1500
Mini trippel	3/27 side stående eller liggende	kr 2000
Midi	1/8 side	kr 2000
Midi dobbel	1/4 side	kr 3500
Baksiden	1/4 side liggende	kr 5000

Den norske Druidorden
Kjøpes av din Skattmester

Vi gratulerer

50 år

27.08	ROGER JOHANSEN	028	FRATERNITAS
02.09	PER TRY-KITTILSEN	001	NORDSTJERNEN
03.09	LARS OLSEN RÅKIL	025	RAM
28.10	ØYVIND CHRISTENSEN	002	SYVSTJERNEN
19.10	PAAL ANTON SKAUG	003	DRUIDSTJERNEN
16.10	ANDERS MOEN	011	SAGALUND
10.10	DANIEL NITU	022	CELYN
26.10	ERIK VEIER-OLSEN	031	EKEN
22.10	ROY DAVID FJELD	036	HRINGAR
11.10	LEIF HAVN	037	JADAR
28.10	BJARTE UELAND	037	JADAR
01.10	KNUT JØRGEN BERG	051	TERRAPAX
27.10	ALF MAGNE TJELTA	051	TERRAPAX
13.10	TRYGVE WÅGE	055	MISTELTEIN

60 år

30.08	MORTEN ARVID BERG	011	SAGALUND
13.08	PER OLAV AKSNES	014	MYRICA
02.08	REIDAR FALKENSTEN	048	CETUS
29.08	JAN SVERRE SVENDSEN	054	MALVA
05.09	ROB MULDER	005	BARDSTJERNEN
26.09	SVEIN KLEPPE	008	MITHRAS
09.09	TROND JENSEN	010	IDRIS
23.09	JOACHIM CHRISTIAN ARNESEN	015	PYTHAGORAS
25.10	KJELL MORTENSEN	002	SYVSTJERNEN
05.10	HENNING OLAFSEN	006	OVATSTJERNEN
14.10	ARVID LUNDE	014	MYRICA
11.10	SCOTT TORKEHAGEN	023	CYGNUS
09.10	ASBJØRN ØSTBY	025	RAM
11.10	JØRGEN IVERSBY	025	RAM
21.10	FRODE SMITH	026	HEDERA
14.10	HÖRDUR BALDURSSON OLSEN	058	GAIA

70 år

10.08	KNUT ISACHSEN	007	ALLBOTA
01.08	TERJE UTHUS	016	SILVA
16.08	JAN ALF SKJERVEN	031	EKEN
10.08	IVAR NISTAD	034	MIZAR
17.09	HARALD ELIN RINGÅS	002	SYVSTJERNEN
21.09	TROND EMILSEN	012	PASTOS
20.09	HÅVARD LERVOLD	023	CYGNUS
11.09	HARALD HOPE	024	CROMLECH
25.09	PER ERIK JOHNSEN	029	KRITON
28.09	EDVIN HARRY HUSTAVNES	037	JADAR
15.09	JON ROBERT JACK	041	FJÖLNIR
21.10	JAN MARTIN MONSEN	005	BARDSTJERNEN
10.10	PER ARNE ANDREASSEN	015	PYTHAGORAS
17.10	BJØRN GJERULD LIANE	024	CROMLECH
25.10	JAN KNAPSKOG	029	KRITON

Vi gratulerer

28.10	KARSTEIN FJELDSTAD	032	CORONA
15.10	KÅRE LAUPSTAD	049	SKJALGSSON

75 år

07.08	ARVID HEIN JOHANSEN	002	SYVSTJERNEN
22.08	SVEIN JOHANSEN	006	OVATSTJERNEN
13.08	PER JOHAN HOEL	006	OVATSTJERNEN
24.08	TOROLF ALBERT CHRISTIANSEN	010	IDRIS
08.08	BJØRN SAGEN	016	SILVA
31.08	SVEIN JANGSETT	021	PLENYDD
20.08	HANS ERIK SLETTE	023	CYGNUS
05.08	HARALD HANSEN	031	EKEN
05.08	JAN ERIK ABRAHAMSEN	048	CETUS
19.09	BJØRN INGWARD ANDERSEN	008	MITHRAS
19.09	ODD CHRISTIAN BOHLIN	011	SAGALUND
06.09	EILIV SANDBERG	012	PASTOS
23.09	PER GUNNAR NILSEN	020	DRUIDBORGEN
15.09	RIDDER MAGNOR REKE	021	PLENYDD
12.09	ØYVIND MEBERG	035	ORION
21.10	RIDDER GUNNAR AUENSEN	002	SYVSTJERNEN
06.10	BJØRN KRISTIAN HANSEN	006	OVATSTJERNEN
19.10	TOR OLAF NES	013	ELYSIUM
20.10	THORBJØRN JOHANNESSEN	016	SILVA
25.10	ALF WIGGO JOHNSEN	032	CORONA

80 år

26.08	STURLA KÅRE SVENSEN	009	SELAGO
21.09	ARNE THORESEN	002	SYVSTJERNEN
22.09	RIDDER OLE BJØRK	010	IDRIS
17.09	ERLAND MYHREN	013	ELYSIUM
31.10	LEIF GJERT KALLEKLEIV	008	MITHRAS
25.10	KARL NORMANN JOHANSEN	018	ABARIS
11.10	AAGE WILHELM HANSEN	029	KRITON
08.10	ARNE PEDERSEN	044	NEMETON

85 år

04.08	BJØRN VOLD	035	ORION
21.09	KJELL ERIK JACOBSEN	035	ORION
08.10	RIDDER JOHAN FREDRIK FREDRIKSEN	010	IDRIS

90 år

02.10	WILLY KOLBJØRN BJØRNSTAD	001	NORDSTJERNEN
-------	--------------------------	-----	--------------

Nyopptatte brødre

Losje:	Navn:	Opptatt:	Alder:
FJÖLNIR	Ólafur Ásmundsson	18. april 18	48
PYTHAGORAS	Joachim Christian Arnesen	25. april 18	60
NEMETON	John Galåen	30. april 18	54

Dødsfall

Losje Cetus

V grads bror Bjørn Auby

Født 16.11.1953

Opptatt i Druidordenen 24.01.2007

Død 09.05.2018

Losje Sagalund

VII grads bror Reidar Carlsen(Ridderen av opplæring)

Født 28.09.1931

Opptatt i Druidordenen 25.11.1975

Død 19.05.2018

Losje Balder

VI grads bror Jan Erik Lie

Født 12.06.1955

Opptatt i Druidordenen 20.04.1991

Død 27.05.2018

Losje Avalon

VI grads bror Arvid Jørgen Sanders

Født 22.07.1939

Opptatt i Druidordenen 19.03.1985

Død 26.05.2018

Losje Abaris

VI grads bror Yngvar Pedersen

Født 05.04.1955

Opptatt i Druidordenen 27.10.1998

Død 25.06.2018

Losje Elysium

VI grads bror Ola Kvikstad

Født 16.04.1940

Opptatt i Druidordenen 30.11.1977

Død 10.07.2018

Vi lyser fred over våre brødres minne.

BARDEN

ISSN 0805-2298

Organ for Den norske Druidorden FGDO

KANSELLIET

Den norske Druidorden FGDO
Postboks 187 - 3201 Sandefjord
Tlf 33 47 44 00
E-post: kanselliet@fgdo.no
Åpningstid:
Mandag – fredag 0900 – 1500
www.fgdo.no

REDAKTØR

Ib Ø. Kristiansen
Raskogen 18
1580 Rygge
Tlf. 908 58 985
E-post: barden@fgdo.no

ANNONSEANSVARLIG

Henning Brørby
Telefon 90975079
henninbr@online.no

HORTEN SØM

SALMAKERVERKSTED AS

BIL – BÅT – MØBLER – MC – SNEKKEROPPDRAG

MOBIL: 950 24 279 - 922 69 420

EPOST: catona@sf-nett.no

Nordre Fokserød 15 - 3241 Sandefjord
E-post: post@scangranitt.no
www.scangranitt.no

Leverandør og importør av:

- Silestone benkeplater
- Granitt benkeplater
- Granitt Kantstein
- Brostein / Gatestein
- Skifer og Granittfliser
- Trappeskifer
- Bruddskifer
- Skiferpanel